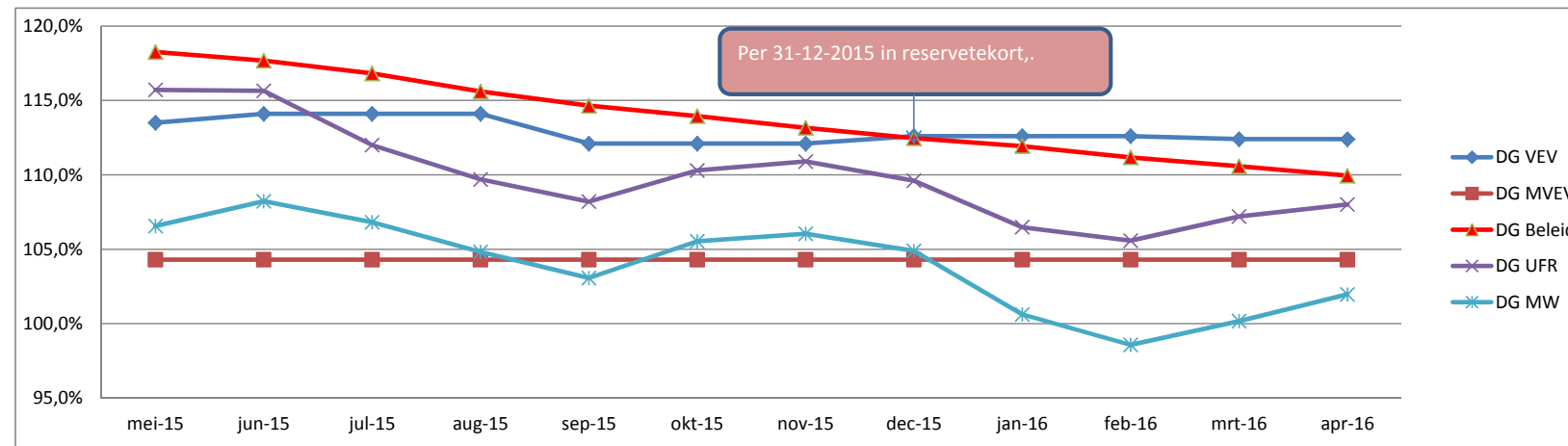

Dekkingsgraad 30 april 2016

Highlights:

- De rente op het lange eind van de curve is 20 bp gestegen. Door deze rentebeweging nam de technische voorziening (o.b.v. UFR en MW) in april af.
- Het pensioenvermogen daalde met circa € 60 mln., met name door de waardedaling van de IRS a.g.v. de rentestijging.
- Aangezien de voorziening pensioenverplichtingen sterker in waarde zijn gedaald dan de waarde van de beleggingen, zijn zowel de MW - als de UFR dekkingsgraad gestegen.
- De beleidsdekkingsgraad is met 0,7%-punt gedaald en bedraagt 109,9% (was 110,6%) en ligt 2,5% onder de dekkingsgraad van het vereist eigen vermogen. De VEV is in mei opnieuw vastgesteld en komt per 31-03-2016 uit op 112,4%. Het fonds blijft daarmee in reservetekort. Het pensioenfonds heeft het herstelplan ingediend bij DNB op 31-05-2016.

Datum	Beleids DG	DG	DG MW
	UFR	UFR	
31-05-15	118,3%	115,7%	106,6%
30-06-15	117,7%	115,6%	108,2%
31-07-15	116,8%	112,0%	106,8%
31-08-15	115,6%	109,7%	104,8%
30-09-15	114,6%	108,2%	103,1%
31-10-15	113,9%	110,3%	105,5%
30-11-15	113,2%	110,9%	106,0%
31-12-15	112,5%	109,6%	104,9%
31-01-16	111,9%	106,5%	100,6%
29-02-16	111,2%	105,6%	98,6%
31-03-16	110,6%	107,2%	100,2%
30-04-16	109,9%	108,0%	102,0%

Datum	DG VEV	DG MVEV
31-05-15	113,5%	104,3%
30-06-15	114,1%	104,3%
31-07-15	114,1%	104,3%
31-08-15	114,1%	104,3%
30-09-15	112,1%	104,3%
31-10-15	112,1%	104,3%
30-11-15	112,1%	104,3%
31-12-15	112,6%	104,3%
31-01-16	112,6%	104,3%
29-02-16	112,6%	104,3%
31-03-16	112,4%	104,3%
30-04-16	112,4%	104,3%

Analyse ontwikkeling Dekkingsgraad 30 april 2016

De DG UFR is met 0,8% dekkingsgraadpunt gestegen naar 108,0% (was 107,2%). Het pensioenvermogen daalde met circa € 60 mln. en had een negatief effect van 2,1%-dekkingsgraadpunt. Door de stijging van de 30 jaars rente met 20 bp stijgt de dekkingsgraad met 3,1%-punt. Overige effecten waren -0,2%-punt. De DG MW is met 1,8%-punt gestegen van 100,2% naar 102,0%. De daling van het pensioenvermogen van circa € 60 mln. heeft een negatief effect van 1,9% dekkingsgraadpunt gehad. De stijging van de marktrente zorgt voor een daling van de technische voorziening met een positief effect van 3,9% dekkingsgraadpunt. Overige effecten zijn 0,2%-dekkingsgraadpunt negatief. De beleidsdekkingsgraad (BDG) daalt met 0,7%-punt van 110,6% naar 109,9%. De BDG ligt nu 2,5% onder de per 31-03-2016 opnieuw vastgestelde DG VEV van 112,4%.

Verloop Pensioenvermogen

Bedragen x € 1.000

Obligaties	2.353.084	2.340.939	-12.146
Aandelen	639.680	644.934	5.254
Deposito's/leningen	121.028	118.271	-2.757
Liquiditeiten/activa/passiva	-47.905	-42.307	5.598
Option-OTC	11.809	10.519	-1.290
IRS en swaptions	408.263	327.673	-80.590
ILS	-329.731	-301.290	28.440
FX Forwards	3.761	1.286	-2.475
Totaal	3.159.989	3.100.024	-59.965

	Totaal portefeuille		Mutatie
	31-3-2016	30-4-2016	april
	2.353.084	2.340.939	-12.146
	639.680	644.934	5.254
	121.028	118.271	-2.757
	-47.905	-42.307	5.598
	11.809	10.519	-1.290
	408.263	327.673	-80.590
	-329.731	-301.290	28.440
	3.761	1.286	-2.475
	3.159.989	3.100.024	-59.965

bijzonderheden	Waarde-ontwikkeling
*)	-12.146
	5.254
	-2.757
7.115	-1.517
	-1.290
	-80.590
	28.440
	-2.475
7.115	-67.080

Invloed DG MW	Invloed DG UFR
-0,4%	-0,4%
0,2%	0,2%
-0,1%	-0,1%
0,2%	0,2%
0,0%	0,0%
-2,6%	-2,8%
0,9%	1,0%
-0,1%	-0,1%
-1,9%	-2,1%

	Tech. Voorz. MW	Tech. Voorz. UFR
31-mrt	3.154.495	2.947.639
30-apr	3.040.180	2.870.053
Mutatie	114.315-	77.586-

*) Overige passiva loopt elke maand met € 7,1 mln. terug (een bate) i.v.m. het feit dat er één maand onverdiende' premie 'verdiend' is.

Toelichting ontwikkeling beleggingsportefeuille

Volgt nog

Definities en bepalingen dekkingsgraden

Pensioenvermogen: de activa van het pensioenfonds zijn alle beleggingen (inclusief aandelen, obligaties, derivaten en liquide middelen) en overige activa, onder aftrek van kortlopende passiva.

Beleidsdekkingsgraad (BDG): deze dekkingsgraad is het 12-maandsgemiddelde van de DG UFR. Ter zake herstelplan is dit de indicator onder het nFTK. Komt deze onder de (M)VEV, dan dient een herstelplan te worden ingediend bij DNB.

DG UFR: deze dekkingsgraad geeft aan in hoeverre de pensioenverplichtingen kunnen worden nagekomen. De toezichthouder (DNB) verplicht pensioenfondsen om hun beleidsdekkingsgraad te berekenen op basis van de door DNB gepubliceerde rentecurve. In deze rentecurve wordt voor de looptijden tot 20 jaar de marktrente gebruikt. Voor de looptijden na 20 jaar wordt deels de marktrente van de betreffende looptijd genomen en deels de UFR; naarmate de looptijd langer is wordt de UFR zwaarder gewogen. De UFR wordt sinds 15 juli 2015 vastgesteld aan de hand van een maandelijks bij te stellen voortschrijdend 120-maandsgemiddelde van de 20-jaars forward rentes.

DG MW: het bestuur gaat voor wat betreft de bepaling van het beleggingsbeleid en het risico-afdekkingsbeleid (beheersen rente- en inflatierisico) uit van de (ongecorrigeerde) marktrente.

In de rechartabel en de grafiek nemen we voor toetsingsdoeleinden het strategisch Vereist Eigen Vermogen o.b.v. strategische beleggingsmix (DG VEV, zijnde het MVEV plus risicobuffers) en het Minimum Vereist Eigen Vermogen (MVEV) op. De DG VEV is in april 2016 per ultimo december 2015 opnieuw herrekend o.b.v. van nieuwe kasstromen en inzichten jaarwerk 2015 en komt uit op 112,6%. De MVEV is in afstemming met de certificerend actuaire niet opnieuw herrekend en blijft 104,3%.